

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. liepos 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – SESV 267 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisinę gynybą – Europos Sąjungos teisės akto teisminės kontrolės apimtis – Reglamentas (EB) Nr. 1225/2009 – 15 straipsnio 2 dalis – Visos susijusios informacijos pateikimas valstybėms narėms ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki Patariamąjo komiteto posėdžio pradžios – Sąvoka „susijusi informacija“ – Esminis procedūrinis reikalavimas – Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 723/2011 – Galutinio antidempingo maito, nustatyto tam tikroms importuojamoms Kinijos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, taikymo išplėtimas tam tikriems iš Malaizijos siunčiamiems importuojamiems produktams – Galiojimas“

Byloje C-644/17

dėl *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) 2017 m. lapkričio 10 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. lapkričio 17 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje, inicijuotoje

Eurobolt BV,

dalyvaujant

Staatssecretaris van Financiën,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin (pranešėjas) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Eurobolt BV*, atstovaujamos C. van Oosten,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman ir M. A. M. de Ree,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* F. De Luca ir P. Gentili,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos H. Marcos Fraile ir B. Driessen, padedamų advokato N. Tuominen,
- Europos Komisijos, atstovaujamos F. Ronkes Agerbeek, H. Krämer, N. Kuplewatzky ir T. Maxian Rusche,

susipažinęs su 2019 m. vasario 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 343, 2009, p. 51, klaidų ištaisymai OL L 7, 2010, p. 22; OL L 45, 2015, p. 22; OL L 44, 2016, p. 20; toliau – pagrindinis reglamentas) 15 straipsnio 2 dalies, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio išaiškinimo ir 2011 m. liepos 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 723/2011, kuriuo išplečiamas galutinio antidempingo muito, nustatyto Reglamentu (EB) Nr. 91/2009 tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, taikymas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms importuojamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės (OL L 194, 2011, p. 6), galiojimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Eurobolt BV* inicijuotą bylą dėl antidempingo muitų taikymo tam tikrų geležinių arba plieninių tvirtinimo detalių importui į Europos Sąjungą.

Teisinis pagrindas

- 3 Tuo metu, kai klostėsi pagrindinės bylos faktinės aplinkybės, antidempingo muitų nustatymas Sąjungoje buvo reglamentuojamas pagrindiniu reglamentu.
- 4 Šio reglamento 12, 24 ir 25 konstatuojamosiose dalyse buvo nustatyta:
„(12) Būtina nustatyti, kokia tvarka suinteresuotoms šalims turėtų būti pranešama apie valdžios institucijų reikalaujamą informaciją ir sudaromos tinkamos sąlygos pateikti visus svarbius įrodymus bei apginti savo interesus. Taip pat aiškiai išdėstyti taisykles ir tvarką, kurių turi būti laikomasi atliekant tyrimą, o ypač tas taisykles, pagal kurias suinteresuotos šalys turi per nustatytą laiką pranešti apie save, pareikšti savo nuomonę ir pateikti reikiamą informaciją, kad į tokią nuomonę bei informaciją būtų atsižvelgta. Taip pat pageidautina nustatyti, kokiomis sąlygomis suinteresuota šalis gali gauti kitų suinteresuotų šalių pateiktą informaciją ir pareikšti pastabas dėl jos. <...>
<...>
(24) Būtina numatyti, kad reguliariais ir tiksliai nustatytais tyrimo eigos etapais turi būti konsultuojamasi su Patariamuoju komitetu. Komitetą turėtų sudaryti valstybių narių atstovai, o jam pirmininkauti turėtų Komisijos atstovas.
(25) Valstybėms narėms Patariamajame komitete pateikiama informacija dažnai yra labai techniško pobūdžio ir reikalauja sudėtingos ekonominės bei teisinės analizės. Siekiant suteikti valstybėms narėms pakankamai laiko šiai informacijai išnagrinėti, ji turėtų būti išsiunčiama pakankamai anksti iki posėdžio dienos, kurią nustato Patariamąjo komiteto pirmininkas.“

5 Pagrindinio reglamento 6 straipsnio 7 dalyje buvo nurodyta:

„Skundo pateikėjai, importuotojai ir eksportuotojai bei juos atstovaujanti asociacija, vartotojai ir vartotojų asociacijos, kurie apie save pranešė 5 straipsnio 10 dalyje nurodyta tvarka, taip pat eksportuojanti valstybės atstovai, pateikę raštiškus prašymus, gali peržiūrėti visą bet kurios tyrimo dalyvaujanti šalis pateiktą informaciją – skirtingai nei Bendrijos ar jos valstybių narių valdžios institucijų parengtus vidaus naudojimo dokumentus – kuri yra svarbi jiems pateikiant savo argumentus, bet nėra konfidenciali, kaip numatyta 19 straipsnyje, ir kuri yra naudojama atliekant tyrimą. Tokios šalys gali atsiliepti į gautą informaciją, o į jų pastabas atsižvelgiama, jeigu jos yra pakankamai pagrįstos atsiliepime.“

6 Šio reglamento 13 straipsnyje „Vengimas“ buvo numatyta:

„1. Kai galiojančių priemonių yra vengiama, pagal šį reglamentą nustatyti antidempingo muitai gali būti išplečiami panašaus produkto, kuris gali būti ir nežymiai pakeistas, ir nepakeistas, importui iš trečiųjų valstybių; arba nežymiai pakeisto panašaus produkto importui iš valstybės, kuriai taikoma priemonė; arba šių prekių sudėtinėms dalims. Kai galiojančių priemonių vengiama, antidempingo muitai, neviršijantys pagal 9 straipsnio 5 dalį nustatyto likutinio antidempingo muto, gali būti išplečiami importui iš bendrovių, kurios turi naudos individualiais muitais valstybėse, kurioms taikomos priemonės. Vengimas apibrėžiamas kaip prekybos tarp trečiųjų valstybių ir Bendrijos arba individualių bendrovių valstybėje, kuriai nustatytos priemonės, ir Bendrijos būdo pokytis, atsiradęs dėl veiksmų, proceso ar veiklos, kurių negalima paaiškinti jokiais kitomis pagrįstomis priežastimis ar ekonominiu pagrindu, kaip tik antidempingo muto nustatymu, ir kai yra įrodymų dėl žalos arba kad ištaisantis muto poveikis yra mažinamas panašaus produkto kainų ir (arba) kiekių prasme, bei yra dempingo įrodymų, lyginant su anksčiau panašiam produktui nustatytais, jei būtina pagal 2 straipsnio nuostatas, normaliosiomis vertėmis.

<...>

3. Pagal šį straipsnį tyrimai pradedami Komisijos iniciatyva arba valstybės narės ar kurios nors suinteresuotos šalies prašymu, kai pateikiama pakankamai įrodymų dėl 1 dalyje nurodytų veiksmų. Tyrimas pradedamas, Komisijai pasikonsultavus su Patariamuoju komitetu ir priėmus reglamentą, kuriame taip pat gali būti nurodoma muitinių institucijoms registruoti importą pagal 14 straipsnio 5 dalį arba reikalauti garantijų. Tyrimus atlieka Komisija, kuriai gali padėti muitinių institucijos, ir užbaigia juos per devynis mėnesius. Kai galutinai patvirtinti faktai pateisina priemonių išplėtimą, Taryba, remdamasi Komisijos, pasikonsultavusios su Patariamuoju komitetu, pasiūlymu, priemonės išplečia. Pasiūlymą priima Taryba, jeigu ji paprastąją balsų dauguma nenusprendžia atmesti pasiūlymo per vieną mėnesį, kai jį pateikia Komisija. Išplėtimas įsigalioja tą dieną, kurią buvo nustatyta registracija pagal 14 straipsnio 5 dalį arba pareikalauta garantijų. Atitinkamos procedūrinės šio reglamento nuostatos dėl tyrimų pradžios ir atlikimo taikomos kaip numatyta šiame straipsnyje.

<...>“

7 Minėto reglamento 15 straipsnyje „Konsultacijos“ buvo nurodyta:

„1. Visos šiame reglamente numatytos konsultacijos vyksta Patariamajame komitete, kurį sudaro kiekvienos valstybės narės atstovai ir kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas. Konsultacijos rengiamos nedelsiant pareikalavus valstybei narei ar Komisijos iniciatyva – bet kuriuo atveju per tokį laikotarpį, kuris atitinka šiame reglamente nustatytus trukmės apribojimus.

2. Komiteto posėdžius sušaukia jo pirmininkas. Kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki posėdžio pradžios, valstybėms narėms jis pateikia visą susijusią informaciją.

3. Kai būtina, konsultacijos gali vykti raštu; tokiu atveju Komisija apie tai praneša valstybėms narėms ir nurodo laikotarpį, per kurį jos turi teisę pareikšti savo nuomones arba pareikalauti žodinių konsultacijų, kurias surengia pirmininkas, jei tas žodines konsultacijas įmanoma surengti per tokį laikotarpį, kuris atitinka šiame reglamente nustatytus trukmės apribojimus.

4. Konsultacijose nagrinėjami tokie svarbiausi klausimai:

- a) dempingo faktas ir dempingo skirtumo nustatymo būdai;
- b) žalos faktas ir mastas;
- c) priežastinis ryšys tarp importo dempingo kaina ir žalos;
- d) priemonės, kurių susidariusiomis aplinkybėmis reikia imtis siekiant užkirsti kelią dempingo daromai žalai arba ją kompensuoti, taip pat būdai ir priemonės tokioms priemonėms įgyvendinti.“

- 8 2009 m. sausio 26 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 91/2009, kuriuo tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatomas galutinis antidempingo muitas (OL L 29, 2009, p. 1).
- 9 2010 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 966/2010 dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų Tarybos reglamentu (EB) Nr. 91/2009 tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, vengimo importuojant tam tikras iš Malaizijos siunčiamas geležines arba plienines tvirtinimo detales, deklaruojamas arba nedeklaruojamas kaip Malaizijos kilmės, tyrimo inicijavimo ir įpareigojimo registruoti tokius importuojamus produktus (OL L 282, 2010, p. 29) Komisija, remdamasi pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalimi, savo iniciatyva pradėjo tyrimą dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų tam tikroms importuojamoms Kinijos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, vengimo.
- 10 Be to, Reglamento Nr. 966/2010 2 straipsnyje Komisija nurodė muitinėms nustatyti reikalavimą registruoti šiame reglamente nurodytus importuojamus produktus.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 *Eurobolt* yra 's-Heerenberg (Nyderlandai) buveinę turinti bendrovė, prekiaujanti geležinėmis ir plieninėmis tvirtinimo detalėmis, kurių išigyja iš Azijoje įsisteigusių gamintojų ir tiekėjų siekdama jas parduoti Sąjungoje.
- 12 Reglamentu Nr. 91/2009 tam tikroms importuojamoms Kinijos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms nustatčius antidempingo muitus, *Eurobolt* nusprendė tokių detalių išigyti iš dviejų Malaizijoje įsisteigusių gamintojų, būtent *TZ Fasteners* (toliau – TZ) ir *HBS Fasteners Manufacturing* (toliau – HBS).
- 13 Laikotarpiu nuo 2010 m. spalio 29 d. iki 2011 m. rugpjūčio 4 d. *Eurobolt* deklaravo Nyderlanduose 32 Malaizijos kilmės plieninių tvirtinimo detalių, išgytų iš HBS ir TZ, išleidimo į laisvą apyvartą atvejus. Malaizija buvo nurodyta kaip kilmės šalis. Pagal Reglamentą Nr. 966/2010 muitinė registravo šias tvirtinimo detales ir išleido jas į laisvą apyvartą, netaikydama antidempingo muitų.
- 14 Paskelbus šį reglamentą, Komisija Kinijos Liaudies Respublikos ir Malaizijos valdžios institucijoms, šiose šalyse žinomiems importuotojams, įskaitant *Eurobolt*, ir atitinkamai Sąjungos pramonei pranešė apie minėtame reglamente numatyto tyrimo pradžią.

- 15 HBS ir TZ pačios prisistatė Komisijai dėl šio tyrimo ir pateikė atsakymus į antidempingo klausimą. *Eurobolt* taip pat pareiškė, kad yra suinteresuotoji šalis.
- 16 2011 m. gegužės 26 d. rašte Komisija pateikė *Eurobolt* preliminarias tyrimo išvadas. 2011 m. birželio 13 d. *Eurobolt* per tam jai nustatytą terminą atsakė į šį raštą. Patariamojo komiteto posėdis įvyko 2011 m. birželio 15 d.
- 17 Įgyvendinimo reglamentu Nr. 723/2011 galutinio antidempingo maito, nustatyto tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, taikymas buvo išplėstas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės.
- 18 Įsigaliojus šiam įgyvendinimo reglamentui, kompetentingos Nyderlandų valdžios institucijos atliko *Eurobolt* patikrinimą po importo ir po šio patikrinimo *Eurobolt* buvo nurodyta sumokėti 587 802,20 EUR antidempingo maitą.
- 19 Kadangi *Eurobolt* skundas dėl šio antidempingo maito taikymo, paduotas Neimegeno (Nyderlandai) muitinės įstaigai, nebuvo patenkintas, ji pateikė skundą *Rechtbank Noord-Holland* (Šiaurės Olandijos apylinkės teismas, Nyderlandai) ir, be kita ko, teigė, kad Reglamentu Nr. 91/2009 nustatyto antidempingo maito išplėtimas Įgyvendinimo reglamentu Nr. 723/2011 iš Malaizijos siunčiamiems importuojamiems aptariamiems produktams negalioja.
- 20 Tam teismui 2013 m. rugpjūčio 1 d. sprendimu atmetus šį skundą, *Eurobolt* pateikė *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas, Nyderlandai) apeliacinį skundą; 2015 m. rugsėjo 8 d. sprendimu pastarasis teismas taip pat atmetė *Eurobolt* skundą ir, be kita ko, konstatavo, kad nereikia Teisingumo Teismui pateikti prejudicinio klausimo dėl Įgyvendinimo reglamento Nr. 723/2011 galiojimo.
- 21 2015 m. spalio 12 d. *Eurobolt* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui padavė kasacinį skundą. Ji teigia, kad šis įgyvendinimo reglamentas negalioja atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 13 straipsnyje nustatytus kriterijus, nes vykdydama tyrimą Komisija pažeidė jos teisę į gynybą. Iš tiesų Komisija, pažeisdama pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalį, Patariamojo komiteto nariams ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki šio komiteto posėdžio nepateikė esminės informacijos, kurią jai perdavė *Eurobolt*.
- 22 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pirma, abejoja nacionalinių teismų užduoties vertinti Sąjungos institucijų aktų galiojimą apimtimi, visų pirma atsižvelgiant į Chartijos 47 straipsnį. Antra, tam teismui kilo klausimas dėl to, kaip reikia aiškinti pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalį. Iš tiesų iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad dėl procedūrinių normų nesilaikymo teisės aktas gali būti panaikintas remiantis esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimu. Todėl kyla klausimas, ar nagrinėjamu atveju tai, kad Komisija pažeidė minėtoje nuostatoje numatytą pareigą, gali lemti Įgyvendinimo reglamento Nr. 723/2011 negaliojimą.
- 23 Šiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar [Chartijos] 47 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad suinteresuotoji šalis gali ginčyti nacionalinių institucijų vykdytino Sąjungos institucijos sprendimo teisėtumą remdamasi esminių procedūrinių reikalavimų, Sutarčių arba vykdam šį sprendimą taikytinų teisės normų pažeidimu ar piktnaudžiavimu įgaliojimais?

- b) Ar [Chartijos] 47 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad Sąjungos institucijos, dalyvavusios priimant sprendimą, kurio galiojimas ginčijamas nacionaliniame teisme, privalo šiam teismui pareikalavus suteikti jam visą turimą informaciją, į kurią atsižvelgė arba turėjo atsižvelgti priimdamos tą sprendimą?
- c) Ar [Chartijos] 47 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad teisė į veiksmingą teisinę gynybą apima ir tai, kad teismas išsamiai patikrina, ar įvykdytos [pagrindinio reglamento] 13 straipsnio taikymo sąlygos? Ar Chartijos 47 straipsnis visų pirma lemia tai, kad teismas gali išsamiai patikrinti, ar bylos aplinkybės visiškai išnagrinėtos ir ar jos gali tinkamai pagrįsti atitinkamas teises pasekmes? Ar Chartijos 47 straipsnis visų pirma lemia ir tai, kad teismas gali išsamiai patikrinti, ar turėjo būti atsižvelgta į faktines aplinkybes, į kurias tariamai neatsižvelgta priimant sprendimą ir kurios vis dėlto turbūt būtų padariusios įtakos su bylos aplinkybėmis siejamoms teisinėms pasekmėms?
2. a) Ar [pagrindinio reglamento] 15 straipsnio 2 dalies sąvoka „susijusi informacija“ turi būti aiškinama kaip apimanti ir Europos Sąjungoje įsteigto nepriklausomo prekių, dėl kurių vykdomas tyrimas pagal šį teisės aktą, importuotojo nuomonę dėl Komisijos išvadų, jei Komisija praneša šiam importuotojui apie šį tyrimą, Komisijai suteikiama prašoma informacija ir paskui jam suteikiama galimybė pateikti išsamią nuomonę dėl Komisijos išvadų?
- b) Jeigu į antrojo klausimo a punktą būtų atsakyta teigiamai, ar šis importuotojas gali remtis [pagrindinio reglamento] 15 straipsnio 2 dalies pažeidimu, jei jo nuomonė šioje nuostatoje nurodytam Patariamajam komitetui pateikiama vėliau nei likus dešimt darbo dienų iki jo posėdžio?
- c) Jeigu į antrojo klausimo b punktą būtų atsakyta teigiamai, ar dėl šio [pagrindinio reglamento] 15 straipsnio 2 dalies pažeidimo šis sprendimas yra neteisėtas ir turi būti netaikomas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo a ir c punktų

- 24 Pirmojo klausimo a ir c punktais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 267 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdamas ginčyti Sąjungos antrinės teisės akto galiojimą teisės subjektas nacionaliniame teisme gali remtis pagrindais, kurie gali būti nurodyti pateikiant ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, įskaitant pagrindus, grindžiamus teisės akto priėmimo sąlygų nesilaikymu.
- 25 Kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, Teisingumo Teismo jurisdikcija priimti sprendimus pagal SESV 267 straipsnį dėl Sąjungos institucijų aktų galiojimo negali būti apribota pagrindais, kuriais remiantis galima ginčyti šių aktų galiojimą (1972 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *International Fruit Company ir kt.*, 21/72–24/72, EU:C:1972:115, 5 punktas ir 1998 m. birželio 16 d. Sprendimo *Racke*, C-162/96, EU:C:1998:293, 26 punktas).
- 26 Todėl į pirmojo klausimo a ir c punktus reikia atsakyti taip: SESV 267 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdamas ginčyti Sąjungos antrinės teisės akto galiojimą teisės subjektas nacionaliniame teisme gali remtis pagrindais, kurie gali būti nurodyti pateikiant ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, įskaitant pagrindus, grindžiamus tokio teisės akto priėmimo sąlygų nesilaikymu.

Dėl pirmojo klausimo b punkto

- 27 Pirmojo klausimo b punktu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 267 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinis teismas turi teisę iš Sąjungos institucijų, dalyvavusių rengiant Sąjungos antrinės teisės aktą, kurio galiojimas jame ginčijamas, reikalauti pateikti informaciją apie duomenis, į kuriuos atsižvelgė arba turėjo atsižvelgti priimdamos tą aktą.
- 28 Reikia priminti, kad nacionaliniai teismai gali nagrinėti Sąjungos teisės akto galiojimo klausimą ir, jeigu mano, kad *ex officio* iškelti arba šalių nurodyti negaliojimo pagrindai yra nepagrįsti, – juos atmesti, nuspręsdami, kad teisės aktas visiškai galioja (šiuo klausimu žr. 1981 m. birželio 16 d. Sprendimo *Salonia*, 126/80, EU:C:1981:136, 7 punktą ir 1987 m. spalio 22 d. Sprendimo *Foto-Frost*, 314/85, EU:C:1987:452, 14 punktą). Tačiau nacionaliniai teismai neturi jurisdikcijos patys konstatuoti Sąjungos institucijų teisės aktų negaliojimo (2005 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Gaston Schul Douane-expediteur*, C-461/03, EU:C:2005:742, 17 punktas).
- 29 Iš to darytina išvada, jog jeigu šalių pateiktų pagrindų pakanka įtikinti nacionalinį teismą dėl Sąjungos teisės akto negaliojimo, tas teismas vien tuo remdamasis, neatlikdamas papildomų tyrimų, turi teikti klausimą Teisingumo Teismui dėl to teisės akto galiojimo. Iš tiesų, kaip matyti iš 1987 m. spalio 22 d. Sprendimo *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452, 18 punktas), Teisingumo Teismas geriausiai gali nuspręsti dėl Sąjungos antrinės teisės aktų galiojimo, nes Sąjungos institucijos, kurių aktai ginčijami, pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnio antrą pastraipą turi teisę pateikti Teisingumo Teismui rašytines pastabas, kad apgintų šių aktų galiojimą. Be to, pagal šio statuto 24 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismas gali reikalauti, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ar organai, kurie nėra bylos šalys, pateiktų visą informaciją, kaip jis mano, būtiną nagrinėjant tą bylą.
- 30 Vis dėlto nacionalinis teismas turi teisę, prieš kreipdamasis į Teisingumo Teismą, reikalauti, kad Sąjungos institucija pateiktų informaciją ir konkrečius duomenis, kurie, kaip jis mano, yra būtini siekiant išsklaidyti visas nacionalinio teismo abejones dėl atitinkamo Sąjungos teisės akto galiojimo ir taip išvengti kreipimosi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl galiojimo įvertinimo.
- 31 Šiuo aspektu iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Sąjungos institucijos privalo laikytis pareigos lojaliai bendradarbiauti su valstybių narių teisminėmis institucijomis, kurios atsakingos užtikrinti, kad nacionalinėje teisinėje sistemoje būtų taikoma Sąjungos teisė ir jos būtų laikomasi. Šiuo pagrindu šios institucijos pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį minėtoms teisminėms institucijoms privalo pateikti duomenis ir dokumentus, kurių šios paprašė įgyvendindamos savo kompetenciją, nebent atsisakymas pateikti tokius duomenis ir dokumentus pateisinamas priešastimis, be kita ko, grindžiamomis trečiųjų šalių teisių apsauga ar rizika, kad bus pakenkta Sąjungos veikimui ar nepriklausomumui (šiuo klausimu žr. 1990 m. gruodžio 6 d. Nutarties *Zwartveld ir kt.*, C-2/88-IMM, EU:C:1990:440, 10 ir 11 punktus).
- 32 Todėl į pirmojo klausimo b punktą reikia atsakyti taip: SESV 267 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinis teismas, prieš kreipdamasis į Teisingumo Teismą, turi teisę iš Sąjungos institucijų, dalyvavusių rengiant Sąjungos antrinės teisės aktą, kurio galiojimas jame ginčijamas, reikalauti pateikti informaciją ir konkrečius duomenis, kurie, kaip jis mano, yra būtini siekiant išsklaidyti visas nacionalinio teismo abejones dėl atitinkamo Sąjungos teisės akto galiojimo ir išvengti kreipimosi į Teisingumo Teismą su prejudiciniu klausimu dėl to akto galiojimo įvertinimo.

Dėl antrojo klausimo

- 33 Antrojo klausimo a–c punktais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Įgyvendinimo reglamentas Nr. 723/2011 negalioja atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalį, nes *Eurobolt* pastabos, pateiktos atsakant į Komisijos išvadas, nebuvo kaip susijusi informacija, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, perduotos minėtoje nuostatoje numatytam Patariamajam komitetui ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki šio komiteto posėdžio.
- 34 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš pagrindinio reglamento 15 straipsnio 1 dalies, šiame reglamente numatytos konsultacijos vyksta Patariamajame komitete, kurį sudaro kiekvienos valstybės narės atstovai ir kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.
- 35 Minėto reglamento 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad šio Patariamąo komiteto posėdžius sušaukia jo pirmininkas ir jis „[k]aip galima greičiau, bet ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki posėdžio pradžios, valstybėms narėms <...> pateikia visą susijusią informaciją“.
- 36 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad Patariamąo komiteto posėdis vyko 2011 m. birželio 15 d., t. y. praėjus dviem dienoms po to, kai atsakydama į Komisijos išvadas *Eurobolt* per tam jai nustatytą terminą pateikė pastabas.
- 37 Siekiant atsakyti į klausimą, ar dėl to pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalis buvo pažeista taip, kad Įgyvendinimo reglamentas Nr. 723/2011 yra negaliojantis, reikia išnagrinėti, pirma, ar minėtos pastabos patenka į sąvoką „susijusi informacija“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą.
- 38 Šiuo aspektu reikia konstatuoti, jog, atsižvelgiant į tai, kad pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalyje vartojamos bendro pobūdžio formuluotės, sąvoka „susijusi informacija“ turi būti suprantama labai plačiai. Be to, kadangi, remiantis tomis pačiomis formuluotėmis, valstybėms narėms turi būti pateikta „visa“ susijusi informacija, iš šios nuostatos aiškiai matyti, kad joje nurodytas kuo išsamesnis Patariamąo komiteto informavimas.
- 39 Be to, suinteresuotosioms šalims suteiktos galimybės būti išklausytoms ir apginti savo interesus vykstant tyrimui svarba pabrėžta minėto reglamento 12 konstatuojamojoje dalyje.
- 40 Šiuo atveju *Eurobolt* pateikė pagrindinėje byloje nagrinėjamas pastabas kaip suinteresuotoji šalis vykdant Komisijos pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalį pradėtą tyrimą. Šiomis pastabomis siekta atsakyti į Komisijos patvirtintas preliminarines išvadas.
- 41 Taip *Eurobolt* pareiškė savo nuomonę ir pateikė informaciją pagal to reglamento 6 straipsnio 7 dalį.
- 42 Taigi, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 47–50 punktuose, *Eurobolt* pateiktos pastabos yra susijusi informacija, kaip ji suprantama pagal pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalį.
- 43 Iš to matyti, kad ši nuostata buvo pažeista, nes, kaip nurodyta šio sprendimo 36 punkte, minėtos pastabos nebuvo pateiktos valstybėms narėms ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki Patariamąo komiteto posėdžio pradžios.
- 44 Todėl, antra, reikia išnagrinėti, ar dėl šio pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalies pažeidimo Įgyvendinimo reglamentas Nr. 723/2011 yra negaliojantis.
- 45 Pirmiausia reikia pažymėti, kad antidempingo priemonės, kaip antai Įgyvendinimo reglamentas Nr. 723/2011, pagal pagrindinį reglamentą patvirtinamos remiantis procedūra, būtent tyrimu, kurios tam tikrais etapais turi būti konsultuojamasi su valstybėmis narėmis, atstovaujamosiomis Patariamajame komitete, kaip nurodyta pagrindinio reglamento 24 konstatuojamojoje dalyje.

- 46 Būtent tokio konsultavimosi tikslais pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad visa susijusi informacija pateikiama Patariamajam komitetui ir tai turi būti padaryta „[k]aip galima greičiau, bet ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki posėdžio pradžios“.
- 47 Šiuo aspektu iš paties šios besąlygiškai suformuluotos nuostatos teksto matyti, kad joje numatytas dešimties dienų terminas yra privalomas (pagal analogiją žr. 2010 m. liepos 29 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, C-54/09 P, EU:C:2010:451, 46 punktą).
- 48 Iš pagrindinio reglamento 25 konstatuojamosios dalies taip pat matyti, jog kadangi atitinkama informacija „dažnai yra labai techniško pobūdžio ir reikalauja sudėtingos ekonominės bei teisinės analizės“, šio reglamento 15 straipsnio 2 dalyje numatytu terminu siekiama Patariamajame komitete atstovaujamosioms valstybėms narėms suteikti pakankamai laiko ramiai išnagrinėti šią informaciją prieš šio komiteto posėdį (pagal analogiją žr. 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Tilly-Sabco / Komisija*, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 102 punktą).
- 49 Be to, šiuo terminu taip pat siekiama sudaryti sąlygas valstybių narių vyriausybėms per savo atstovus Patariamajame komitete susipažinti su visa susijusia informacija apie tyrimą, kad šios vyriausybės, vykdydamos vidaus ir išorės konsultacijas, galėtų apibrėžti poziciją, skirtą kiekvienos iš jų interesams šiame komitete apsaugoti (pagal analogiją žr. 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Tilly-Sabco / Komisija*, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 103 punktą).
- 50 Galiausiai reikia pridurti, jog minėtu terminu siekiama užtikrinti, kad į informaciją ir pastabas, kurias, kaip nurodyta šio sprendimo 39 punkte, suinteresuotosios šalys turi teisę pateikti vykstant tyrimui, galėtų būti tinkamai atsižvelgta Patariamajame komitete vykdant konsultavimosi procedūrą.
- 51 Tokiomis aplinkybėmis, kaip, be kita ko, išvados 61 ir 66 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas Patariamajam komitetui pateikti visą susijusią informaciją ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki jo posėdžio pradžios yra vienas iš esminių procedūros teisėtumo reikalavimų, kurių pažeidimas lemia atitinkamo akto panaikinimą (pagal analogiją žr. 1998 m. vasario 10 d. Sprendimo *Vokietija / Komisija*, C-263/95, EU:C:1998:47, 32 punktą ir 2017 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Tilly-Sabco / Komisija*, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 114 punktą).
- 52 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Įgyvendinimo reglamentas Nr. 723/2011 negalioja, nes buvo priimtas pažeidžiant pagrindinio reglamento 15 straipsnio 2 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. SESV 267 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad siekdamas ginčyti Sąjungos antrinės teisės akto galiojimą teisės subjektas nacionaliniame teisme gali remtis pagrindais, kurie gali būti nurodyti pateikiant ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, įskaitant pagrindus, grindžiamus tokio teisės akto priėmimo sąlygų nesilaikymu.**
- 2. SESV 267 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinis teismas, prieš kreipdamasis į Teisingumo Teismą, turi teisę iš Europos Sąjungos institucijų, dalyvavusių rengiant Sąjungos antrinės teisės aktą, kurio galiojimas jame ginčijamas, reikalauti pateikti informaciją ir konkrečius duomenis, kurie, jo nuomone, yra**

būtinai siekiant išsklaidyti visas nacionalinio teismo abejones dėl atitinkamo Sąjungos teisės akto galiojimo ir išvengti kreipimosi į Teisingumo Teismą su prejudiciniu klausimu dėl to akto galiojimo įvertinimo.

- 3. 2011 m. liepos 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 723/2011, kuriuo išplečiamas galutinio antidempingo maito, nustatyto Reglamentu (EB) Nr. 91/2009 tam tikroms importuojamoms Kinijos Liaudies Respublikos kilmės geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, taikymas tam tikroms iš Malaizijos siunčiamoms importuojamoms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms, deklaruojamoms arba nedeklaruojamoms kaip Malaizijos kilmės, negalioja, nes buvo priimtas pažeidžiant 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių 15 straipsnio 2 dalį.**

Parašai.